

Четвъртък, 7 май 2009 г.

22. Изразява решимост да изиграе напълно своята роля, да изпълни отговорностите си относно функционирането на COSAC, а също и да продължи да предоставя техническа подкрепа на секретариата на COSAC и представителите на националните парламенти;

23. Припомня, че дейността на Европейския парламент и на националните парламенти в рамките на COSAC трябва да е допълваща и не трябва да бъде разпокъсвана или нарушавана отвън;

24. Счита, че неговите специализирани комисии трябва да вземат по-голямо участие в подготовката и представителството на заседанията на COSAC; счита, че неговата делегация следва да се оглавява от председателството на неговата комисия по конституционни въпроси и да включва председателите и докладчиците на специализираните комисии, занимаващи се с темите, включени в дневния ред на съответното заседание на COSAC; счита за необходимо Председателският съвет и членовете на Европейския парламент да бъдат информирани за протичането на и резултатите от заседанията на COSAC;

*

* *

25. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

Гражданската инициатива

P6_TA(2009)0389

Резолюция на Европейския парламент от 7 май 2009 г. с искане към Комисията да представи предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на гражданската инициатива (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 192, втори параграф от Договора за ЕО,
- като взе предвид Договора от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност, подписан в Лисабон на 13 декември 2007 г.,
- като взе предвид Договора за създаване на Конституция за Европа ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 февруари 2008 г. относно Договора от Лисабон ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2006 г. относно периода за размисъл: структура, теми и рамка за оценка на дебатите за Европейския съюз ⁽³⁾,
- като взе предвид членове 39 и 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по конституционни въпроси и становището на Комисията по петиции (A6-0043/2009),

⁽¹⁾ ОВ С 310. 16.12.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ Приети текстове, P6_TA(2008)0055

⁽³⁾ ОВ С 287 Е, 24.11.2006 г., стр. 306.

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- А. като има предвид, че с Договора от Лисабон се въвежда гражданска инициатива, при което граждани на Съюза с численост не по-малко от един милион и които са граждани на значителен брой държави-членки, могат да поемат инициативата да приканят Комисията, в рамките на нейните правомощия, да представи съответни предложения по въпроси, по които според тези граждани е необходим законодателен акт на Съюза за целите на прилагане на Договорите - член 11, параграф 4 от Договора за ЕС в редакцията му след Договора от Лисабон („ДЕС“);
- Б. като има предвид, че по този начин един милион граждани на Съюза ще получат същото право да изискват от Комисията внасянето на законодателни предложения, каквото притежават Съветът, още от създаването на Европейските общности през 1957 г. (първоначално в съответствие с член 152 от Договора за ЕИО, понастоящем член 208 от Договора за ЕО, в бъдеще член 241 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и Европейският парламент от влизането в сила на Договора от Маастрихт през 1993 г. (понастоящем член 192 от Договора за ЕО, в бъдеще член 225 от ДФЕС);
- В. като има предвид, че по този начин гражданите за пръв път ще вземат пряко участие в упражняването на суверенното правомощие на Европейския съюз, като участват пряко в иниципирането на европейски законодателни предложения;
- Г. като има предвид, че член 11, параграф 4 от ДЕС, цели създаването на лично право на участие в гражданската инициатива като специално проявление на правото на участие в демократичния живот на Съюза съгласно член 10, параграф 3 от ДЕС;
- Д. като има предвид, че правото на инициатива често се смесва с правото на петиция; като има предвид, че е необходимо да се гарантира, че гражданите напълно осъзнават разликата между двете права, по-специално предвид факта, че петицията се отправя към Парламента, а гражданската инициатива се отправя към Комисията;
- Е. като има предвид, че от институциите на ЕС и от държавите-членки се очаква да създадат условията за безпрепятствено, прозрачно и ефективно упражняване на правото на участие на гражданите на Съюза;
- Ж. като има предвид, че процедурите и условията за реализиране на гражданска инициатива, включително минималният брой държави-членки, от които трябва да произхождат гражданите, които поемат инициативата, се определят от Парламента и от Съвета съгласно надлежната законодателна процедура посредством регламент (член 24, параграф 1 от ДФЕС);
- З. като има предвид, че при приемането и прилагането на този регламент трябва да бъдат гарантирани преди всичко основните права на равнопоставеност, добро управление и правна защита;

Минимален брой държави-членки

- И. като има предвид, че „минималният брой държави-членки, от които трябва да произхождат тези граждани“ (член 24, параграф 1 от ДФЕС) трябва да бъде „значителен брой държави-членки“ (член 11, параграф 4 от ДЕС);
- Й. като има предвид, че определянето на минималния брой на държавите-членки не бива да се извършва произволно, а трябва да се води от целите на този регламент и се тълкува с оглед на други разпоредби на Договора, за да бъдат избегнати противоречиви тълкувания;
- К. като има предвид, че целта на този регламент е да се гарантира, че изходната точка за европейския законотворчески процес се определя не от специфичните интереси на отделни държави, а от общия европейски интерес;
- Л. като има предвид, че член 76 от ДФЕС посочва, че за законодателно предложение, подкрепено от една четвърт от държавите-членки, може да се предполага, че отчита в достатъчна степен общия европейски интерес; като има предвид, следователно, че такъв минимален брой може да се счита за неоспорим;
- М. като има предвид, че целите на този регламент могат да бъдат изпълнени, единствено ако той бъде подкрепен от минимален брой заявления за подкрепа от всяка от тези държави-членки;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- Н. като има предвид, че от член 11, параграф 4 от ДЕС, който посочва точно цифрата един милион граждани на Съюза при общ брой на населението на ЕС от около 500 милиона граждани, може да се направи изводът, че съотношението 1/500 от населението следва да бъде разглеждано като представително;

Минимална възраст на участниците

- О. като има предвид, че член 11, параграф 4 от ДЕС, се отнася до всички граждани на Съюза;
- П. като има предвид, че все пак всяко ограничаване на правото на демократично участие и всяка проява на неравнопоставено третиране на основание възраст трябва да отговарят на принципа за пропорционалност;
- Р. като има предвид, освен това, че е желателно да се избягват противоречиви тълкувания, каквито биха възникнали, ако например минималната възраст за участие в изборите за Европейски парламент в една държава-членка е по-ниска от минималната възраст за участие в гражданската инициатива;

Процедура

- С. като има предвид, че една успешна гражданска инициатива изисква от Комисията да разгледа въпросите, които тя повдига, и да вземе решение дали и доколко да внесе съответно предложение за нормативен акт;
- Т. като има предвид, че би било препоръчително инициативите да съдържат позоваване на едно или повече съответни правни основания за внасянето на предлагания нормативен акт от Комисията;
- У. като има предвид, че една гражданска инициатива може да се осъществи само ако е допустима, доколкото:
- съдържа искане към Комисията за внасянето на предложение за нормативен акт на Съюза,
 - Съюзът притежава законотворчески правомощия, а Комисията - правото да внесе предложение в съответния случай, и
 - исканият нормативен акт не противоречи отявлено на общите принципи на правото, прилагани в Европейския съюз;
- Ф. като има предвид, че дадена гражданска инициатива е успешна, ако е допустима в горепосочения смисъл и е представителна, в смисъл, че е подкрепена от най-малко един милион граждани, които са граждани на значителен брой държави-членки;
- Х. като има предвид, че задача на Комисията е да провери дали са изпълнени условията за успешна гражданска инициатива;
- Ц. като има предвид, че за организацията на една гражданска инициатива е силно желателно, още преди започване на събирането на заявления за подкрепа, да е налице правна сигурност относно допустимостта на инициативата;
- Ч. като има предвид, че задачата за проверка на правомерността и автентичността на заявленията за подкрепа не може да бъде изпълнена от Комисията и поради това следва да се поема от държавите-членки; въпреки това, като има предвид, че задълженията на държавите-членки във връзка с това се отнасят само до инициативи в рамките на член 11, параграф 4 от ДЕС, и при никакви обстоятелства - до инициативи, които са недопустими поради посочените причини; като има предвид, следователно, че е необходимо държавите-членки, дори преди да започнат събирането на заявления за подкрепа, да имат правна сигурност относно допустимостта на гражданската инициатива;
- Ш. като има предвид, въпреки това, че проверката относно допустимостта на гражданската инициатива от страна на Комисията е ограничена изключително в рамките на горепосочените правни основания и в никакъв случай не може да включва съображения, свързани с политическа целесъобразност; като има предвид, че това ще гарантира, че Комисията не е свободна да взема решения въз основа на собствени политически съображения дали дадена гражданска инициатива следва или не следва да бъде обявена за допустима;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

Щ. като има предвид, че би изглеждало целесъобразно процедурата за гражданска инициатива да включва следните пет фази:

- регистрация на инициативата,
- събиране на заявления за подкрепа,
- внасяне на инициативата,
- изразяване на становище от страна на Комисията,
- проверка на съвместимостта на искания нормативен акт с Договорите.

Принципът на прозрачност

Ю. като има предвид, че гражданската инициатива е средство за упражняване на суверенната публична власт в областта на законодателството и като такава е подчинена на принципа на прозрачността; като има предвид, че това означава, че организаторите на дадена гражданска инициатива трябва публично да поемат отговорност за нейното финансиране, включително източниците на това финансиране;

Политическо наблюдение на процеса

Я. като има предвид, че е политическа задача на Парламента да следи процеса на гражданска инициатива;

АА. като има предвид, че тази отговорност засяга прилагането на регламента относно гражданската инициатива като такъв, както и политическата позиция на Комисията по отношение на представеното от гражданската инициатива искане;

АБ. като има предвид, че е важно да се гарантира съвместимост между исканията, представени пред Комисията от дадена гражданска инициатива, и демократично одобрените приоритети и предложения на Парламента;

1. Изисква от Комисията да внесе незабавно след влизане в сила на Лисабонския договор предложение за регламент за европейска гражданска инициатива въз основа на член 24 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

2. Приканва Комисията в хода на тази задача да отчете надлежно препоръките, посочени в приложението към настоящата резолюция;

3. Призовава регламентът да бъде ясен, опростен и удобен за ползване, като включва практически елементи, свързани с определянето на гражданска инициатива, така че да не се смесва с правото на петиция;

4. Взема решение веднага след приемането на този регламент да проучи възможностите за създаване на ефективна система за наблюдение на процеса на гражданска инициатива;

*

* *

5. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

Четвъртък, 7 май 2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРЕПОРЪКИ КЪМ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТНОСНО ПРОЦЕДУРИТЕ И УСЛОВИЯТА ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ГРАЖДАНСКА ИНИЦИАТИВА***По отношение на определянето на минимален брой държави-членки***

1. Минималният брой държави-членки, от които идват гражданите на ЕС, участващи в гражданската инициатива, е една четвърт от държавите-членки.
2. Това изискване е изпълнено само ако най-малко 1/500 от населението на всяка от засегнатите държави-членки подкрепя инициативата.

По отношение на определянето на минимална възраст на участниците

3. Всеки гражданин на Съюза, който има право да гласува съгласно законодателството на своята държава-членка, може да участва в гражданска инициатива.

По отношение определянето на процедурата

4. Процедурата за гражданска инициатива включва пет фази:
 - регистрация на инициативата,
 - събиране на заявления за подкрепа,
 - внасяне на инициативата,
 - изразяване на становище от страна на Комисията,
 - проверка на съвместимостта на искания нормативен акт с Договорите.
5. Първата фаза на дадена гражданска инициатива започва с регистрацията на инициативата от страна на нейните организатори пред Комисията и завършва с официалното решение на Комисията относно успеха на регистрацията на гражданската инициатива. Основните ѝ характеристики са следните:
 - а) Една гражданска инициатива следва да бъде регистрирана по надлежния ред от нейните организатори пред Комисията. При регистрацията всеки организатор посочва на един от официалните езици на Европейския съюз своето име, дата на раждане, гражданство и адрес по местоживее, както и точното наименование на гражданската инициатива.
 - б) Комисията проверява допустимостта на регистрираната гражданска инициатива. Една гражданска инициатива е официално допустима, ако отговаря на следните четири изисквания:
 - съдържа искане към Комисията за внасяне на предложение за приемане на нормативен акт на Европейския съюз.
 - съгласно учредителните договори на Съюза Европейският съюз притежава компетентност за приемането на нормативен акт в съответната област.
 - съгласно учредителните договори на Съюза Комисията притежава компетентност за внасяне на предложение за нормативен акт в съответната област.
 - исканият нормативен акт не е в отявлено противоречие с общите принципи на правото, прилагани в Европейския съюз.

Комисията оказва на организаторите на инициативата цялата необходима подкрепа съгласно член 41 от Хартата на основните права на Европейския съюз, за да гарантира, че регистрираните инициативи са допустими. Наред с това Комисията информира организаторите относно текущи или планирани законодателни предложения по въпроси, залегнали в съответната гражданска инициатива, както и за успешно регистрирани граждански инициативи, които изцяло или отчасти засягат същите въпроси.

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- в) В срок от два месеца след регистриране на гражданската инициатива Комисията трябва да вземе решение дали инициативата е допустима и може да бъде регистрирана. Отказ на регистрация на заявлението е възможен единствено на правни основания и в никакъв случай от съображения за политическа целесъобразност.
 - г) Решението е насочено както индивидуално към организаторите на инициативата, така и към обществеността. То се оповестява пред организаторите и се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. Европейският парламент, Съветът и държавите-членки се информират незабавно за решението.
 - д) Решението подлежи на проверка от страна на Съда на Европейския съюз и на Европейския омбудсман съгласно съответните разпоредби на правото на Съюза. Същото важи *mutatis mutandis* в случай че Комисията не вземе такова решение.
 - е) На своята уебстраница Комисията води публично достъпен регистър на всички успешно регистрирани граждански инициативи.
 - ж) Организаторите на една гражданска инициатива могат да я оттеглят по всяко време. Тогава тя се счита за нерегистрирана и се заличава от гореспоменатия регистър на Комисията.
6. Втората фаза на гражданската инициатива включва събирането на индивидуални заявления за подкрепа на успешно регистрираната инициатива, както и служебна заверка на резултата от събирането на индивидуалните заявления за подкрепа от страна на държавите-членки. Основните ѝ характеристики са следните:
- а) Държавите-членки предвиждат ефективна процедура за събиране на законни заявления за подкрепа на дадена гражданска инициатива и за служебна заверка на резултата от това събиране.
 - б) Дадено заявление за подкрепа е законно, когато е било декларирано в рамките на срока за събиране на заявления за подкрепа при съблюдаване на съответните правни разпоредби на държавите-членки и на правото на ЕС. Срокът за събиране на заявления за подкрепа е една година. Той започва да тече в първия ден на третия месец след обявяване на решението на Комисията относно регистрирана гражданска инициатива.
 - в) Всички лица, които изразяват подкрепа, трябва лично да обявят подкрепата, което по правило става с полагането на личен подпис (собственоръчен или, по целесъобразност, електронен). Заявлението трябва да включва най-малкото име, дата на раждане, адрес по местоживее и гражданство на подкрепящото лице. Ако лицето има повече от едно гражданство, вписва само едно от тях по свой избор.
- Личните данни на подкрепящите инициативата лица подлежат на защита, за която отговорност носят организаторите на гражданската инициатива.
- г) Подкрепа за дадена гражданска инициатива може да бъде дадена само веднъж. Всяко заявление за подкрепа съдържа отделна клетвена декларация на подкрепящото лице, че досега не е давало подкрепата си за същата гражданска инициатива.
 - д) Всяко заявление за подкрепа може да бъде оттеглено преди изтичане на срока за събиране на заявленията за подкрепа. В такъв случай се счита, че заявлението за подкрепа не е било подавано. Всяко от подкрепящите лица трябва да бъде информирано за това от организаторите. Всяко заявление за подкрепа трябва да съдържа отделна декларация на подкрепящото лице, че е запознато с тази възможност.
 - е) Всяко подкрепящо лице получава от организаторите копие от своето заявление за подкрепа, наред с копие от клетвената си декларация и декларацията, че е запознато с възможността за оттегляне.
 - ж) В срок от два месеца и след проверка на данните, свързани със заявленията за подкрепа, държавите-членки издават на организаторите на гражданската инициатива служебна заверка за броя на законните заявления за подкрепа, подредени по гражданство на подкрепящите лица. Те вземат съответни мерки, за да се гарантира, че всяко заявление за подкрепа се заверява от една от държавите-членки само веднъж, както и че ефективно се предотвратява многократната заверка от различни държави-членки или от различни инстанции.
- Личните данни са предмет на изискванията за защита на данните, за което отговорност носят съответните служби на държавите-членки.
7. Третата фаза на гражданската инициатива започва с внасянето на гражданската инициатива от нейните организатори в Комисията и приключва с официалното решение на Комисията относно успешното внасяне на гражданската инициатива. Основните ѝ характеристики са следните:
- а) Дадена гражданска инициатива трябва да бъде внесена по законен ред от организаторите ѝ в Комисията. При внасянето трябва да бъдат приложени и служебните заверки на държавите-членки, потвърждаващи броя на подкрепящите инициативата лица.

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- б) Комисията проверява представителността на внесената гражданска инициатива. Една гражданска инициатива е представителна, ако:
- е подкрепена от най-малко един милион граждани на Съюза,
 - които включват граждани на най-малко една четвърт от държавите-членки,
 - като броят на гражданите на всяка засегната държава-членка представлява най-малко 1/500 от населението на тази държава-членка.
- в) В срок от два месеца след внасянето на гражданската инициатива Комисията трябва да вземе решение дали внасянето на тази инициатива е успешно. Това решение трябва да съдържа становище дали инициативата е представителна или не. Отхвърляне на внасянето на инициативата е възможно само по правни причини и в никакъв случай от съображения за политическа целесъобразност.
- г) Решението е насочено както индивидуално към организаторите на инициативата, така и към обществеността. То се оповестява пред организаторите и се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. Европейският парламент, Съветът и държавите-членки се информират незабавно за взетото решение.
- д) Решението подлежи на проверка от страна на Съда на Европейския съюз и на Европейския омбудсман съгласно съответните разпоредби на правото на Съюза. Същото важи, с необходимите изменения, в случай че Комисията не вземе такова решение.
- е) На своята уебстраница Комисията води публично достъпен регистър на всички успешно внесени граждански инициативи.
8. Четвъртата фаза на гражданската инициатива включва задълбочено разглеждане от страна на Комисията на въпросите, повдигнати от инициативата, и завършва с официално изразяване на становище от страна на Комисията относно залегналото в гражданската инициатива искане за внасяне на предложение за нормативен акт. Основните й характеристики са следните:
- а) Една успешно внесена гражданска инициатива задължава Комисията да се запознае по същество с въпросите, повдигнати от инициативата.
 - б) За тази цел Комисията кани организаторите на гражданската инициатива на изслушване и им предоставя възможност да представят подробно въпросите, повдигнати от инициативата.
 - в) Комисията трябва да вземе решение по искането на инициативата в срок от три месеца. Ако не възнамерява да внесе предложение, тя разяснява на Парламента и на организаторите причините за решението си.
 - г) Решението е насочено както индивидуално към организаторите, така и към широката общественост. То се оповестява пред организаторите и се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. Европейският парламент, Съветът и държавите-членки се информират незабавно за решението.
 - д) В случай че Комисията не вземе решение по искането, залегнало в гражданската инициатива, това подлежи на проверка от страна на Съда на Европейския съюз и на Европейския омбудсман съгласно съответните разпоредби на правото на ЕС.

По отношение на принципа на прозрачност

9. Организаторите на успешно регистрирана гражданска инициатива са длъжни, в съответен срок след приключване на процедурата, да представят на Комисията доклад относно финансирането на инициативата, включително източниците на финансиране (доклад относно прозрачността). Докладът се разглежда от Комисията и се публикува, наред със становище.
10. По правило Комисията следва да започне разглеждане на съдържанието на дадена гражданска инициатива само след представяне на доклад относно прозрачността в надлежна форма.
-